

N O R M E

pentru elaborarea și realizarea măsurilor de protecție a muncii

nr. 40 din 16.08.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.33-35/70 din 07.03.2002

* * *

Notă: Vezi [Hot.Guv. nr.597 din 21.10.2009](#) privind unele măsuri de executare a [Legii nr.21-XVIII din 18 septembrie 2009](#) (pct.1 - se transferă Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei competențele ce țin de domeniile dezvoltării resurselor umane, demografiei, muncii, politicii salariale și migrației forței de muncă, precum și cele ce țin de recepționarea și distribuirea ajutoarelor umanitare, exercitate anterior de Ministerul Economiei și Comerțului și, respectiv, de Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare)

Notă: Vezi [Hot.Guv. nr.357 din 23.04.2005](#) privind măsurile de reorganizare a unor ministere și autorități administrative centrale ale Republicii Moldova (pct.1 - se reorganizează Ministerul Economiei, prin fuziune cu Departamentul Comerțului și Departamentul Privatizării și preluând funcțiile ce țin de domeniul muncii, în urma divizării Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în Ministerul Economiei și Comerțului)

APROBATE:

Ministerul Muncii și Protecției
Sociale al Republicii Moldova
Ministru _____ Valerian REVENCO
nr.40 din 16.08.2001

ÎNREGISTRATE:

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
Ministru _____ Ion MOREI
nr.238 din 16.11.2001

1. Prezentele Norme sînt reglementări cu aplicabilitate națională care cuprind prevederi minimale obligatorii pentru elaborarea și realizarea măsurilor de protecție a muncii.

2. Prin măsuri de protecție a muncii se înțelege ansamblul lucrărilor și acțiunilor tehnice și organizatorice de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

3. Fiecare angajator, în baza evaluării factorilor de risc la locurile de muncă, va elabora Planul de măsuri de protecție a muncii (anexa nr.1), în conformitate cu Lista-cadru privind măsurile de protecție a muncii (anexa nr.2), Criteriile de acordare gratuită a echipamentului individual de protecție și de lucru (anexa nr.3) și Criteriile de acordare gratuită a alimentației de protecție și a preparatelor vitaminoase (anexa nr.4).

4. Planul de măsuri de protecție a muncii se elaborează anual cu consultarea sindicatului sau reprezentanților salariaților. În cazul încheierii contractului colectiv de muncă, Planul de măsuri de protecție a muncii va constitui parte integrantă a acestui contract.

5. La întreprinderile, instituțiile și organizațiile cu locuri de muncă în condiții de murdărire excesivă a pielii, fiecărui salariat la aceste locuri de muncă i se va distribui lunar cîte 400 g săpun, iar la locurile de muncă unde este posibilă acțiunea substanțelor nocive asupra mîinilor se vor distribui suplimentar unguente de protecție, conform normelor specificate în instrucțiunile de utilizare a acestora.

6. Echipamentul individual de protecție și de lucru acordat unui salariat trebuie să asigure protecția acestuia împotriva tuturor factorilor de risc care acționează cumulativ asupra sa în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă.

Angajatorii, prin servicii specializate sau apelînd la serviciile altor întreprinderi, vor asigura:

1) verificarea periodică a calităților de protecție ale mijloacelor individuale de protecție;

2) condiții pentru curățarea sau denocivizarea mijloacelor individuale de protecție;

3) condiții pentru depozitarea, întreținerea și repararea mijloacelor individuale de protecție, astfel încât să fie asigurată conservarea calităților de protecție ale acestora.

Angajații vor înlocui mijloacele individuale de protecție în cazul în care acestea nu mai posedă calitățile de protecție specifice condițiilor pentru care au fost acordate, indiferent de motiv.

7. Alimentația de protecție și preparatele vitaminoase se distribuie pentru fiecare schimb, indiferent de durata lui, în zilele efectiv lucrate de salariat în condiții nocive.

La locurile de muncă unde temperatura aerului depășește constant 30°C va asigura apă carbogazoasă salină (1g NaCl/1000ml) sau minerală, în cantitate de 2000:4000 ml/persoană/schimb, distribuită la temperatura de 16:18°C.

La locurile de muncă cu temperatura aerului joasă (sub 5°C) se va asigura ceai fierbinte în cantitate de 500:1000ml/persoană/schimb.

Se interzice înlocuirea alimentației de protecție și a preparatelor vitaminoase prin plata în bani sau în mărfuri.

[Pct.7 completat prin [Modif. Ministerului Muncii și Protecției Sociale din 05.12.02](#), în vigoare 31.12.02]

8. Cheltuielile ce țin de realizarea măsurilor de protecție a muncii sînt finanțate integral din resursele proprii ale întreprinderii, instituției, organizației.

Anexa nr.1
la Normele pentru elaborarea
și realizarea măsurilor de
protecție a muncii

Aprobat
prin Ordinul nr. _____
din _____

PLANUL
de măsuri de protecție a muncii

(denumirea întreprinderii, instituției, organizației)

pe anul _____

Măsuri tehnice și organizatorice

Nr. d/o	Tema lucrărilor, mijloacelor, acțiunilor	Unitatea de măsură	Volumul	Valoarea lucrărilor, mijloacelor, acțiunilor, (mii lei)	Termenul de realizare	Responsabili de realizare	Notă
1	2	3	4	5	6	7	8

Anexa nr.1
la Planul de măsuri
de protecție a muncii
pe anul _____

**căroră impune acordarea gratuită a materialelor
igienico-sanitare**

Nr. d/o	Profesiuni, funcții	Materiale igienico-sanitare
1	2	3

Anexa nr.2
la Planul de măsuri
de protecție a muncii
pe anul _____

**Normativul de acordare gratuită a echipamentului
individual de protecție și de lucru**

Nr. d/o	Profesiuni, funcții	Sortimentul mijloacelor individuale de protecție și de lucru	Durata utilizării
1	2	3	4

Anexa nr.3
la Planul de măsuri
de protecție a muncii
pe anul _____

**Normativul de acordare gratuită a alimentației
de protecție și a preparatelor vitaminoase**

Nr. d/o	Profesiuni, funcții	Numărul rației
1	2	3

Anexa nr.2
la Normele pentru elaborarea
și realizarea măsurilor
de protecție a muncii

**LISTA-CADRU
privind măsurile de protecție a muncii**

**I. Măsuri tehnice: procurarea, confecționarea, construirea, reconstruirea,
modernizarea, perfecționarea, montarea, amenajarea, reglarea și repararea**

1. Aparate și dispozitive pentru combaterea electricității statice.
2. Aparate și dispozitive pentru prevenirea exploziilor, incendiilor și autoaprinderilor.
3. Aparate și spații pentru reanimare, în sectoarele unde există factori de risc, care pot genera explozii, incendii, surpări, prăbușiri, scufundări, scurgeri, deversări, erupții etc.
4. Aparatură de semnalizare și control pentru noxe.
5. Aparatură și substanțe pentru dezinsecție și deratizare.

6. Aparatură și mobilier pentru punctele și dispensarele medicale ale întreprinderii.
7. Dușuri și vestiare pentru îmbrăcăminte proprie a salariaților, precum și pentru echipamentul individual de protecție și de lucru.
8. Podiul din lemn în încăperile de lucru în care pardoselile se umezesc în permanență sau sînt executate din materiale cu inerție termică.
9. Hidranți și rezervoare cu soluții neutralizante pentru spălare, în locurile de muncă unde există pericol de arsuri cu substanțe chimice.
10. Instalații de aerosoli și ultraviolete.
11. Instalații de apă carbogazoasă pentru secțiile cu microclimat cald.
12. Instalații de pulverizare a apei pe suprafața radiantă.
13. Materiale și sisteme de semnalizare, avertizare.
14. Posturi medicale de prim ajutor la locurile de muncă care prezintă pericole pentru accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale.
15. Sisteme, aparate și dispozitive de combatere a riscurilor mecanice, electrice, chimice, termice, biologice etc.
16. Sisteme, aparate și dispozitive pentru îmbunătățirea microclimatului.
17. Sisteme de izolare a spațiului de lucru pentru menținerea microclimatului în limita valorilor admisibile.
18. Sisteme de protecție în subteran.
19. Sisteme pentru îmbunătățirea iluminatului.
20. Sisteme și dispozitive pentru combaterea radiațiilor ionizante și electromagnetice.
21. Sisteme și dispozitive pentru combaterea zgomotului și vibrațiilor.
22. Sisteme și instalații de ventilație industrială.
23. Spații fixe sau mobile pentru protejarea salariaților împotriva condițiilor meteorologice necorespunzătoare.
24. Spații pentru depozitarea provizorie a reziduurilor industriale nocive care pot infecta aerul, apa sau solul.
25. Spații speciale pentru păstrarea surselor de radiații ionizante în vederea prevenirii iradierii și contaminării radioactive.
26. Stații de salvare mobile.
27. Trotuare, treceri, tuneluri, galerii pe teritoriul întreprinderii, organizației, instituției.

II. Măsuri organizatorice

1. Proiectarea ergonomică sau sub aspectul protecției muncii a locurilor de muncă și a proceselor tehnologice.
2. Optimizarea procedurilor și metodelor de lucru.
3. Evaluarea factorilor de risc la locurile de muncă.
4. Examenе medicale.
5. Pregătirea personalului în materie protecție a muncii.
6. Organizarea și amenajarea cabinetelor staționare și mobile de protecție a muncii.
7. Elaborarea de instrucțiuni privind protecția muncii.
8. Publicații, materiale de pregătire, propagare și informare în domeniul protecției muncii.
9. Organizarea de conferințe, consfătuiri, seminare în domeniul protecției muncii.
10. Materiale igienico-sanitare.
11. Echipament individual de protecție și de lucru.
12. Alimentație de protecție.

Anexa nr.3
la Normele pentru elaborarea
și realizarea măsurilor
de protecție a muncii

CRITERII
de acordare gratuită a echipamentului
individual de protecție și de lucru

Nr. d/o	Factori periculoși ce apar la îndeplinirea sarcinii de muncă	Pericol de accidentare în muncă sau îmbolnăvire profesională	Sortimentul de mijloace individuale de protecție și de lucru care se acordă	Tipul de mijloace individuale de protecție și de lucru definit prin calitatea de protecție	Durata utilizării, luni
1	2	3	4	5	6
1.	Organe de mașini în mișcare	Lovire la cap	Cască	Rezistentă la șoc și penetrație	24
		Tragerea părului sau a îmbrăcămintei personale	Bonetă sau basma, șapcă	Ajustat pe corp, cu elastic la mâneci și talie	12
			Combinezon sau costum		12
2.	Cădere de obiecte de la înălțime	Lovire la cap	Cască	Rezistentă la șoc și penetrație	24
		Lezarea labei piciorului	Încălțăminte	Cu bombeu metalic rezistent la șoc	12
3.	Curent electric: - atingere directă - atingere indirectă - tensiune de pas	Electrocutare:			
		- tensiuni între 24-380V	Mănuși	Electroizolante, pentru tensiune joasă	De serviciu
			Încălțăminte	Electroizolante, pentru tensiune joasă	12
		- tensiuni mai mari de 380V	Mănuși	Electroizolante, pentru tensiune înaltă	De serviciu
	Încălțăminte		Electroizolante, pentru tensiune înaltă	12	
	- arc electric	Arsuri și orbire	Cască	Rigiditate dielectrică mare	24
Ochelari			Lentile cu absorbție în ultraviolet	Pînă la uzare	
4.	Lucru la înălțime	Cădere de la înălțime	Cască	Rezistentă la șoc și penetrație	24
			Centură de siguranță (specifică sarcinii de muncă)	Rezistentă la tracțiune și șoc	De serviciu
			Încălțăminte	Cu talpă antiderapantă	12
			Colțari (lucru pe stîlp)	Din metal	De serviciu
5.	Lucru pe căi de circulație rutieră, feroviară, teren accidentat	Lovire, coliziune cu mijloace de transport	Cască	Rezistentă la șoc	24
			Vestă de avertizare sau înlocuitori	Reflectorizante	12
			Bocanci	Rezistenți la uzură	12
		Arsuri de la asfaltări de drumuri	Mănuși sau palmare	Termoizolante	1
			Genunchiere	Termoizolante	12
			Jambiere	Termoizolante	12
			Bocanci	Talpă termoizolantă	12

		Lezarea gleznelor	Bocanci	Rezistenți la uzură și impact	12		
6.	Proiectare de corpuri sau particule	Lovire la cap	Cască	Rezistentă la șoc și penetrație	24		
		Lovire la ochi	Ochelari	Cu lentile transparente și rezistente la șoc	Pînă la uzare		
		Lovire la față	Vizieră	Rezistentă la șoc și transparentă	Pînă la uzare		
		Lovire în regiunea abdominală	Șorț	Rezistent la uzură	12		
			Burtieră (șocuri puternice)	Amortizoare de șoc și rezistentă la penetrație	12		
		Lovire la mâini	Mănuși	Rezistente la uzură	1		
		Lovire la picioare	Ghetre	Rezistente la uzură	12		
			Jambiere	Rezistente la uzură	12		
			Încălțăminte	Rezistentă la uzură	12		
Lovirea la corp	Costum sau combinezon	Rezistent la uzură	12				
7.	Manipulare de obiecte tăioase, înțepătoare, alunecoase, abrazive	Lovire la cap	Cască	Rezistentă la șoc	24		
		Tăiere sau înțepare la mâini	Mănuși, palmare sau degetare	Rezistente la uzură, rupere și penetrație	1		
				Aderență mare			
			Mînecuțe	Rezistente la uzură	6		
		Cotiere	Rezistente la uzură	12			
		Tăiere sau înțepare în regiunea abdominală	Șorț	Rezistent la uzură și penetrație	12		
			Burtieră	Rezistentă la uzură și penetrație	12		
		Tăiere sau înțepare la picioare	Jambiere	Rezistente la uzură și penetrație	12		
			Ghetre	Rezistente la uzură și penetrație	12		
			Bocanci	Cu fețe și talpă rezistente la uzură și penetrație	12		
		8.	Manipulare de obiecte sau substanțe adezive	Lipirea obiectelor de tegumente sau de îmbrăcăminte	Bonetă sau basma	Din fibre naturale	12
					Costum	Din fibre naturale	12
Șorț					12		
Mănuși	Impermeabile și rezistente la solvenți				1		
Cizme	Impermeabile și rezistente la solvenți				12		
9.	Manipulare sau transport de materiale grele, la limita sarcinilor maxime admisibile	Suprasolicitarea coloanei vertebrale	Centură abdominală		Pînă la uzare		
		Lezarea mîinii	Palmare sau mănuși	Rezistente la uzură	1		
		Lezarea labei piciorului	Genunchiere	Rezistente la uzură	12		
			Bocanci	Cu bombeu metalic rezistent la șoc	12		
			Cizme		12		

		Lezarea umărului	Umerar	Rezistent la uzură	12
		Lezarea abdomenului	Șorț	Rezistent la uzură	12
10.	Lucru cu substanțe explozive - preparare, control și manipulare	Rănire sau arsură prin explozie	Bonetă sau basma	Din fibre naturale	12
			Caschetă	Din piele, fără accesorii metalice	12
			Ochelari sau vizieră	Cu rezistență la șoc și transparentă.	Pînă la uzare
				Lentile securizate	Pînă la uzare
			Costum	Din fibre naturale, celulozice, antistatizat, fără manșetă, cute și buzunare exterioare și fără accesorii metalice	12
			Costum	Din piele, fără accesorii metalice	12
			Șorț	Din piele fără accesorii metalice	6
			Mănuși sau palmare	Din fibre naturale, celulozice sau piele naturală	1
			Mănuși chirurgicale	Din cauciuc	1
			Degetare	Din cauciuc	1
			Cămașă	Din fibre naturale	6
			Lengerie de corp	Din fibre naturale	6
			Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3
			Încălțăminte	Din piele sau pîslă cu talpă antistatizată, fără accesorii metalice	12
			11.	Lucru în atmosferă cu pericol de explozie - formare de amestecuri explozive	Apariția de explozii datorită încărcărilor electrostatice
Costum sau halat	Din fibre naturale, celulozice, antistatizate	12			
Mănuși	Din fibre naturale	1			
Cămașă	Din fibre naturale	6			
Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6			
Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3			
Încălțăminte	Cu talpă antistatizată, fără accesorii metalice	12			
12.	Lucru cu /sau în prezența substanțelor inflamabile	Apariția de incendii și incendii	Bonetă sau basma	Din fibre naturale	12
			Cască	Tip pompier	24
			Costum	Din fibre naturale, antistatizată și ignifugată	12
			Cămașă	Din fibre naturale	6
			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3
			Încălțăminte	Cu talpă antistatizată, fără accesorii metalice	12

13.	Contact cu flacără deschisă și/sau particule incandescente	Arsuri termice	Cască	Termoizolantă	24
			Cască (pentru intervenții)	Tip pompier	24
			Ochelari sau vizieră	Lentile pentru radiații termice	Pînă la uzare
			Mănuși	Termoizolante și ignifugate	1
			Costum	Ignifugat	12
			Costum	Din azbest, aluminizat termoizolant și ignifugate	12
			Șorț	Rezistent la foc și particule incandescente	12
			Jambiere	Rezistente la foc și particule incandescente (ignifugate, aluminizate)	12
			Ghetre	Rezistente la foc și particule incandescente (ignifugate, aluminizate)	12
			Încălțăminte	Cu talpă și față termoizolantă	12
14.	Lucru cu substanțe periculoase și/sau nocive - toxice - caustice - corosive	Intoxicații acute sau cronice, arsuri chimice	Bonetă sau basma		12
			Ochelari sau vizieră	Etanși și rezistenți în contact cu agenți chimici	Pînă la uzare
			Mască contra gazelor	Cartuș filtrant specific	De serviciu
			Costum	Rezistent în contact cu agenți chimici	12
			Șorț	Rezistent în contact cu agenți chimici	12
			Costum izolant (pentru intervenții)	Impermeabil și rezistent la agenți chimici	12
			Cămașă	Din fibre naturale	6
			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Mănuși	Rezistente în contact cu agenți chimici	1
			Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3
			Cizme	Rezistente în contact cu agenți caustici și corosivi	12
			Bocanci	Rezistenți la produse toxice	12
15.	Contact cu obiecte cu temperaturi ridicate - temperatura obiectelor mai mare de 40 ⁰ C	Arsuri termice	Cască	Termoizolantă	24
			Costum	Termoizolant, rezistent la temperaturi ridicate	12
			Șorț	Rezistent la temperaturi ridicate	12
			Mănuși	Termoizolante, rezistente la temperaturi ridicate	1
			Jambiere	Rezistente la temperaturi ridicate	12
			Ghetre	Rezistente la temperaturi	12

				ridicate	
			Încălțăminte	Termoizolante, rezistente la temperaturi ridicate	12
16.	Contact cu obiecte cu temperaturi scăzute - temperatura obiectelor sub 0 ⁰ C	Degerare	Costum	Termoizolant, rezistent la temperaturi scăzute	12
			Șubă	Termoizolante, rezistente la temperaturi scăzute	Pînă la uzare
			Căciulă cu apărători pentru urechi	Termoizolantă, rezistentă la temperaturi scăzute	12
			Capișon	Termoizolant, rezistent la temperaturi scăzute	12
			Mănuși	Termoizolante, rezistente la temperaturi scăzute	1
			Șosete sau ciorapi	Din lînă	3
			Încălțăminte	Termoizolantă, rezistentă la temperaturi scăzute	12
17.	Temperatura ridicată a aerului - peste 30 ⁰ C	Supraîncălzirea organismului	Costum	Termoizolant (împotriva căldurii)	12
			Halat	Din pînză, termoizolant (împotriva căldurii)	12
			Pantaloni scurți	Termoizolant (împotriva căldurii)	12
			Cămașă	Din pînză, din fibre naturale	6
			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Încălțăminte	Împotriva căldurii	12
18.	Temperatura scăzută a aerului (frig) - sub 0 ⁰ C - circulație pe trasee cu diferență de temperatură de peste 15 ⁰ C - curenți de aer cu viteză de peste 4 m/sec - subteran (+10 ⁰ C) - lucru în exterior sau spații neîncălzite (sub 10 ⁰ C) în perioada octombrie-martie	Suprarăcirea organismului	Căciulă cu sau fără apărători pentru urechi sau capișon	Termoizolantă	12
			Șubă sau cojocel pieptar sau vestă vătuită	Termoizolant	12
			Costum sau pantaloni vătuiți	Termoizolant	12
			Mănuși	Termoizolante	6
			Lenjerie de corp		6
			Ciorapi-șosete	Din lînă	3
			Încălțăminte	Termoizolantă	12
			19.	Radiații termice - intensitatea mai mare de 1 cal / cm ² / min	Supraîncălzirea organismului, arsuri
Ochelari sau vizieră	Termorefectante	Pînă la uzare			
Costum	Termorefectant	12			
Șorț	Termorefectant	6			
Mănuși	Termorefectante	6			
Cămașă	Din pînză din fibre naturale	6			

			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3
			Jambiere	Termoizolante	12
			Bocanci	Cu talpă termoizolantă, rezistentă la temperaturi ridicate.	12
20.	Radiații ultraviolete - intensitate peste limita maximă admisă	Arsuri	Ochelari	Cu lentile cu absorbție în ultraviolet	Pînă la uzare
21.	Radiații laser - densitatea de energie la nivelul corneei și epidermei peste limita maximă admisă	Arsuri la nivelul ochiului și pielii	Bonetă sau basma	Din bumbac, culori închise	12
			Ochelari	Cu lentile cu filtru absorbant pentru radiații laser	Pînă la uzare
			Mănuși	Din bumbac, culori închise	1
			Halat	Din bumbac, culori închise	12
22.	Zgomot - peste limita maximă admisă, chiar cu intermitență	Surditate	Antifon	Tip intern sau extern	Pînă la uzare
23.	Vibrații - peste limita maximă admisă pentru uneltele cu care se lucrează, chiar cu intermitență	Boală de vibrații	Mănuși	Vibroizolante	1
			Burtieră amortizoare	Amortizarea vibrațiilor	12
			Pieptar amortizor	Amortizarea vibrațiilor	12
24.	Pulberi netoxice în atmosferă	Pneumoconioză, iritarea epidermei sau mucoaselor	Bonetă sau basma	Eficiență specifică de reținere a pulberilor	12
			Mască contra prafului	Eficiență specifică de reținere a pulberilor	De serviciu
			Ochelari	Etanși	Pînă la uzare
			Costum contra prafului	Impermeabil la pulberi	12
			Mănuși	Impermeabile	1
			Cămașă	Din fibre naturale	6
			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Șosete sau ciorapi	Din fibre naturale	3
			Încălțăminte		12
25.	Microorganismе: - bacterii - virusuri - richteții - spirochete - ciuperci - protozoare	Infectarea organismului	Bonetă sau basma	Din fibre naturale	12
			Mască	Tip medical, din tifon	De serviciu
			Costum sau halat	Lavabil și dezinfectabil	12
			Mănuși	Impermeabile	1
			Cămașă	Din pînă din fibre naturale	6
			Lenjerie de corp	Din fibre naturale	6
			Încălțăminte		12
26.	Deplasări pe suprafețe tăioase, înțepătoare, alunecoase, înclinate etc.	Tăiere sau înțepare	Încălțăminte	Cu talpă rezistentă la penetrație	12
		Alunecare, cădere la același nivel	Încălțăminte	Cu talpă antiderapantă	12
			Colțari (pentru	Din metal	De

			gheață, pantă etc.)		serviciu
27.	Deplasări pe suprafețe umede (sol umed, mlăștinos etc.)	Îmbolnăvire datorită umidității	Cizme	Impermeabile la apă	12
28.	Mediu acvatic - lucru pe apă	Îmbolnăvire datorită umidității	Pelerină, manta, scurtă sau combinezon	Impermeabile la apă	12
			Costum	Impermeabil la apă	12
			Cizme	Impermeabile la apă	12
29.	Atmosferă cu conținut scăzut de oxigen (sub 17% vol) sau noxe cu concentrație necunoscută	Asfixiere	Mască de autosalvare (pentru evacuare)		Pînă la uzură
			Dispozitiv respirator izolant neautonom (pentru intervenții)	Cu autonomie limitată a utilizatorului	Pînă la uzură
			Dispozitiv izolant autonom (pentru intervenții)	Cu autonomie totală a utilizatorului pe o durată limitată de timp	Pînă la uzură
30.	Spații înguste - lucru în conducte, cazane, recipiente, puțuri, straturi și filoane subțiri în mină, canale subterane, bransamente etc.	Rănire la cap, mâini, coate, genunchi etc.	Cască	Rezistentă la șoc	24
			Bonetă		12
			Costum	Rezistente la uzură, sfîșiere	12
			Mînecuțe, cotiere	Rezistente la uzură, sfîșiere	12
			Genunchiere	Rezistente la uzură, sfîșiere	12
			Fundieră	Rezistente la uzură, sfîșiere	12
			Jambiere	Rezistente la uzură	12
			Ghetre	Rezistente la uzură	12
			Încălțăminte	Rezistente la uzură	12
Centură de siguranță	Rezistentă la tracțiune	12			
31.	Izolarea de sursele de apă	Deshidratare	Bidon pentru apă		Pînă la uzare
32.	Intemperii	Îmbolnăvire datorită umidității	Scurtă cu glugă sau:	Impermeabilă la apă	12
			- pelerină	Impermeabilă la apă	12
			- manta	Impermeabilă la apă	12
			- combinezon	Impermeabil la apă	12
33.	Contact cu corpuri ascuțite, tăioase, agățatoare etc. (exploatări forestiere, exploatarea stufului etc.)	Agățare	Bonetă sau basma	Rezistente la rupere, sfîșiere	12
		Sfîșiere	Ochelari sau vizieră	Cu lentile rezistente la șoc	Pînă la uzare
			Costum sau combinezon	Rezistente la rupere, sfîșiere	12
			Încălțăminte	Rezistentă la penetrație	12
34.	Poziția de lucru "în genunchi"	Lezarea genunchilor	Genunchiere	Rezistente la uzură	De serviciu
35.	Lucru la stupi de albine	Înțepare de către albine	Pălărie apicultor		Pînă la uzare
			Mănuși		Pînă la

					uzare
			Costum sau halat		12
36.	Contactul epidermei cu agenți chimici	Dermatite, eczeme	Unguente de protecție	Specifice agentului chimic	Pînă la uzare
37.	Cîmp electric cu intensitate mai mare de 15 kV/m	Descărcări electrice între corpul uman și elemente situate la potențial diferit. Influențe cromozomiale incomplet elucidate	Cască	Electroconductivă	24
			Costum	Electroconductiv	12
			Bocanci	Cu talpă electroconductivă	12
38.	Cîmp electromagnetic de radiofrecvență	Hipertermie Modificări celulare și alte efecte incomplet elucidate	Cască	Cu plasă din metal	24
			Ochelari	Lentile cu SnO ₂	Pînă la uzare
			Costum	Tivit cu plasă din metal	De serviciu
			Mănuși	Electroizolante	6
			Încălțăminte	Electroizolantă	12
39.	Lucru în locuri de muncă cu condiții de uzură prematură sau murdărire excesivă a îmbrăcămintei și încălțăminte personale		Boneta sau basma, șapcă	Din fibre naturale	12
			Costum sau halat	Din fibre naturale	12
			Încălțăminte		12

Anexa nr.4
la Normele pentru elaborarea
și realizarea măsurilor
de protecție a muncii

CRITERII

de acordare gratuită a alimentației de protecție
și a preparatelor vitaminoase

Rația nr.1

de alimentație de protecție pentru salariații expuși la acțiunea
substanțelor radioactive sau surselor de radiații ionizante,
în cantitate mai mare de 1 milicurie, utilizate deschis

Tipul alimentelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Pîine de secară	g	100
Făină de grîu	g	10
Făină de cartofi	g	1
Crupe, macaroane	g	25
Boabe	g	10
Zahăr	g	17

Carne	g	70
Pește	g	20
Ficat	g	30
Ouă	buc.	¾
Chefir	ml	200
Lapte dulce	ml	70
Brînză de vacă	g	40
Smîntînă	g	10
Cașcaval	g	10
Grăsimi	g	20
Ulei vegetal	g	7
Cartofi	g	160
Varză	g	150
Morcov	g	90
Pastă de roșii	g	7
Fructe proaspete	g	130
Răchițele	g	5
Pesmeți	g	5
Sare	g	5
Ceai	g	0,5
Suplimentar se eliberează		
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	150
Compoziția chimică și puterea calorică (rotunjit)		
Albumine	g	59
Grăsimi	g	51
Glucide	g	159
Calorii	kcal.	1380

Rația nr.2

de alimentație de protecție pentru salariații expuși la acțiunea noxelor ce se degajă la executarea lucrărilor de producere a azotului, a produselor ce conțin metale alcaline, plumb, crom, cadmiu, nichel, cupru, zinc și compușii lor, fluor și compușii lui, clor și compușii lui anorganici, oxizi de azot

Tipul alimentelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Pîine de grîu	g	100
Pîine de seară	g	100
Făină de grîu	g	15
Crupe, macaroane	g	40
Cartofi	g	100
Legume (varză)	g	150
Mazăre verde	g	10
Pastă de roșii	g	2

Zahăr	g	35
Ulei vegetal	g	13
Carne	g	150
Pește	g	25
Ficat	g	25
Grăsimi	g	15
Lapte dulce sau chefir	ml	200
Cașcaval	g	25
Ouă	buc.	¼
Sare	g	5
Ceai	g	0,5
Mirodenii în funcție de necesitate		
Suplimentar se eliberează:		
<i>a) la lucrările cu compușii fluorului:</i>		
Vitamina A	mg	2
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	150
<i>b) la lucrări cu metale alcaline, clor și compușii lui anorganici, compușii cromului, compușii cianici și oxizii de azot:</i>		
Vitamina A	mg	2
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	100
<i>c) la lucrări cu fosgen:</i>		
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	100
Compoziția chimică și puterea calorică (rotunjit)		
Albumine	g	63
Grăsimi	g	50
Glucide	g	185
Calorii	kcal.	1481

Rația nr.3

de alimentație de protecție pentru salariații expuși la acțiunea noxelor ce se degajă la executarea lucrărilor de extragere a materialelor de construcție în subteran, lucrărilor cu solvenți organici hepatotoxici

Tipul alimentelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Pâine de grâu	g	100
Pâine de secară	g	100
Făină de grâu	g	4
Crupe, macaroane	g	45
Ceapă, morcov	g	20
Carne	g	130
Conserve din pește	g	50
Unt	g	25
Mazăre	g	35

Pastă de roșii	g	3
Zahăr	g	32
Biscuiți	g	50
Ficat	g	25
Sare	g	5
Ceai	g	1,5
Suplimentar se eliberează		
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	150
Compoziția chimică și puterea calorică (rotunjit)		
Albumine	g	53
Grăsimi	g	40
Glucide	g	189
Calorii	kcal.	1364

Rația nr.4

de alimentație de protecție pentru salariații expuși la acțiunea noxelor ce se degajă la executarea lucrărilor de producere a petrei de var, cimentului, carbidului, policlorurii de vinil, poliuretanului expandat, masei plastice expandate, produselor din grafit și asbest, produselor ce conțin arseniu, mercur, telur, fosfor și compușii lor, presiunii atmosferice crescute

Tipul alimentelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Pâine de grâu	g	100
Pâine de secară	g	100
Făină de grâu	g	15
Crupe, macaroane	g	15
Cartofi	g	150
Legume	g	125
Pastă de roșii	g	3
Zahăr	g	45
Ulei vegetal	g	10
Carne	g	100
Pește	g	50
Grăsimi	g	15
Lapte dulce sau chefir	ml	200
Smântână	g	20
Brânză de vacă	g	110
Ouă	buc.	¼
Sare	g	5
Ceai	g	0,5
Suplimentar se eliberează:		
a) Vitamina C (acid ascorbic)	mg	150
b) la lucrări cu compușii arseniului, fosforului, mercurului și cu telur:		

Vitamina B ₁ (tiamin)	mg	4
Compoziția chimică și puterea calorică (rotunjit)		
Albumine	g	65
Grăsimi	g	45
Glucide	g	181
Calorii	kcal.	1428

Rația nr.5
de alimentație de protecție pentru salariații expuși la acțiunea
noxelor ce se degajă la executarea lucrărilor de producere a
reactivelor obținute în baza sulfurii de carbon

Tipul alimentelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Pâine de grâu	g	100
Pâine de seară	g	100
Făină de grâu	g	3
Crupe, macaroane	g	20
Cartofi	g	125
Legume	g	100
Pastă de roșii	g	3
Zahăr	g	40
Ulei vegetal	g	15
Carne	g	100
Pește	g	35
Ficat	g	25
Grăsimi	g	17
Lapte dulce sau chefir	ml	200
Smântână	g	10
Brânză de vacă	g	35
Ouă	buc.	1
Sare	g	5
Ceai	g	0,5
Suplimentar se eliberează:		
Vitamina C (acid ascorbic)	mg	150
Vitamina B ₁ (tiamin)	mg	4
Compoziția chimică și puterea calorică (rotunjit)		
Albumine	g	58
Grăsimi	g	53
Glucide	g	172
Calorii	kcal.	1438

Rația nr.6
de 500 ml lapte proaspăt sau produse lactate acide pentru salariații expuși
la acțiunea uneia sau a mai multora din următoarele substanțe dăunătoare,

utilizate în procesul de muncă sau existente în aerul zonei de lucru:

1. Hidrocarburile alifaticice și aliciclice (saturate și nesaturate):

a) hidrocarburile din seria metanului: butanul, izobutanul, pentanul, izopentanul, hexanul, octanul, izooctanul, nonanul;

b) hidrocarburile din seria etilenei: butilena, izobutilena, amilena;

c) hidrocarburile nesaturate ciclice: ciclohexadienul, dicyclohexadienul, ciclohexadieniltricarbonilul de mangan;

d) hidrocarburile aromatice mono - și polinucleare: benzenul, xilenul, toluenul, etilbenzenul, cumenul, (diizopropilenbenzolul), xilenii, stirenii, difenilul, naftalina și derivații lor.

2. Derivații halogenici ai hidrocarburilor din seria alifatică:

a) derivații fluorului: fluoretilena, difluoretilena, trifluoretilena, tetrafluoretilena, trifluorpropilenul, difluoretanul, decafluorbutanul;

b) derivații clorului: clorura de metil, clorura de metilen, cloroformul, tetraclorura de carbon, clorura de etil, dicloretanul, tricloretanul, tetracloretanul, tricloropropanul, tetracloropentanul, clorura de vinil, dicloretilena, tricloretilena, hexacloropentadiena, alodanul, clorprenul, clorura de alil, clorura de butilenă, hexaclorbutadiena și ceilalți derivați ai lui;

c) derivații bromului: bromura de metilen, bromura de metil, bromura de etil, dibrometanul, tetrabrometanul, dibromopropanul, bromoformul și ceilalți derivați ai lui;

d) derivații iodului: iodura de metil, iodoformul, iodura de etil și ceilalți derivați ai lui;

e) derivații halogenici micști: difluorclormetanul, fluordiclorometanul și ceilalți derivați.

3. Derivații halogenici ai hidrocarburilor din seria aromatică: clorbenzenul, diclorbenzenul, triclorbenzenul, tetraclorbenzenul, hexaclorbenzenul, clorura de benzil, benzoclorura, clorura de stiren, brombenzenul, bromura de benzil și ceilalți derivați ai lor.

4. Clorderivații hidrocarburilor monociclice polinucleare: difenilul clorurat, oxiclorigura de difenil, clorindanul, clornaftalina, heptaclorul, hexaclorciclohexanul, policlorcamfenul, clortenul, simazinul, artazinul.

5. Alcoolii:

a) alcoolii și glicolii din seria alifatică saturați și nesaturați: alcoolul metilic, alcoolul alilic, alcoolul crotonilic și ceilalți alcoolii și glicolii din această serie;

b) derivații halogenici ai alcoolurilor din seria alifatică: alcoolul octafluoramilic, alcoolul tetrafluorpropilic și ceilalți derivați ai lor;

c) alcoolii din seria aliciclică și aromatică: alcoolul benzilic, ciclohexanolul și ceilalți alcoolii din această serie.

6. Fenolurile: fenolul, clorfenolii, pentaclorfenolul, crezoli, hidrochinona, pentaclorul fenolat de sodiu și celelalte.

7. Eterii din seria aliciclică și aromatică și derivații halogenici: eterul dimetilic, dietilic, diizopropilic, dibutilic, vinilbutilic, divinilic, monoclordimetilic, diclordietilic, tetraclordietilic, eterii etilenglicolului, propilenglicolului, glicerinii, eterii poliglicolici.

8. Eterii fenolului: gaiacolul, eterul monobenzilic de hidrochinonă, dinilul și ceilalți din această serie.

9. Oxizii și peroxizii organici: oxidul de etilenă, de propilenă, epiclorhidrina, hidroperoxidul de izopropilbenzenă, peroxidul de benzen, peroxidul de metiletilcetonă, ciclohexanon și ceilalți reprezentanți ai compușilor grupei date.

10. Tioalcooolii, tiofenolii și tioeterii: metil- și etilmercaptanii, triclortiofenolul, pentaclortiofenolul, sărurile acidului triclorfenoacetic.

11. Aldehidele și cetonele substituie și nesubstituie: acetaldehida, aldehida formică, benzaldehida, acroleina, acetona, bromacetona, cloracetona, pentacloracetona, hexacloracetona și celelalte din această serie.

12. Acizii organici, anhidrizii lor, amizii și anhidrizii halogenici: anhidrida maleică, ftalică, acizii: formic, acetic, propionic și anhidrizii lor, acizii naftenici, clorura de benzoil, acidul clorfenoxiacetic, compușii acidului carbaminic, acizii tio- și ditiocarbamidici, dimetilformamidul și ceilalți din această grupă, deasemenea compușii diazocetoni și diazoeteri.

13. Esterii: esterii acidului azotos, azotic, sulfuric, clorsulfuric, formic, acetic, propionic, acrilic, metacrilic și derivații lor halogenici.

14. Esterii și amizii acizilor fosforului: tricrezilfosfatul, tiofosul, metafosul, metiletiltiofosul, mercaptofosul, metilmercaptofosul, carbofosul, fosamidul, clorofosul, tabunul, zomanul, zarinul, octametilul, dietilcloromonofosfatul, metildiclorotiofosfatul, dimetilclortiofosfatul și celelalte substanțe toxice fosfororganice.

15. Nitro - și aminocompușii seriei alifaticice polimetilenice și derivații lor: nitroolefinele, nitrometanul, nitroetanul, nitropropanul, nitrobutanul, nitrofosca, clorpicrinul, nitrociclohexanul, metilaminul, dimetilaminul, trimetilaminul, etilaminul, dietilaminul, trietilaminul, etileniminul, polietileniminul, polietilenpoliaminul, hexametilendiaminul, etanolaminul,

ciclohexilaminul, diciclohexilaminul și ceilalți din această serie.

16. Nitro- și aminocompușii seriei aromatice și derivații lor: nitrobenzenii, nitrotoluenii, nitroxilena, dinocul, dinosebul, nitronaftalinele, nitroclorbenzenii, nitrofenolii, nitro- și aminoanizolii, anilina, acetonanilina, cloranilina, fenilendiamina, benzidinel, parafenetidinel.

17. Chinonele: benzochinona, naftachinona, antrachinona, benzatrena, parabenzochinona și diclornaftachinona.

18. Coloranții organici: antrochinonii, nitro- și nitrozocoloranții, azocoloranții, azinele, 2-metilfuranul (silvanul).

19. Compușii heterociclici: furanul, tetrahidrofuranul, furfurotul, tiofenul, indolul, piridina, pirazalanul, purina, bazele purinice și piridinice, picolinele, acidul nicotinic, dioxanii, piperidinel, morfolinul, hexogenul, barbiturații și semiprodusele lor și alți compuși pentru producerea acestor preparate.

20. Alcaloizii: atropina, cocaina, opiumul, morfina, codeina, stricnina, pilocarpina, scopolamina, omnopocul, papaverina, nicotina, salsolinul, anatazina și ceilalți la producerea acestor preparate, de asemenea materia primă și producția finită, ce conține alcaloizii enumerați (fermentarea tutunului, fabricarea produselor de tutun).

21. Boranii (compușii borului cu hidrogenul).

22. Halogenii și derivații halogenici: fluorul, clorul, bromul, iodul, fluorura, clorura, bromura de hidrogen, acidul fluorhidric, fluorsilicic, oxifluorul, oxidul și bioxidul de clor, trifluorura de clor, clorura de iod, oxiclorigura de carbon (fosghenul).

23. Compușii sulfului: sulfura de hidrogen, de carbon, acidul clorsulfonic, anhidrida sulfurică, sulfuroasă, cloranhidrida sulfurică.

24. Selenul și compușii lui: anhidrida selenioasă, acidul selenic, selenios, sărurile lui, oxiclorigura de seleniu, compușii organici ai selenului.

25. Telurul și compușii lui.

26. Compușii azotului: hidrozina și derivații ei, oxizii azotului, acidul azotic, azida de sodiu, amoniacul, nitritul de sodiu, clorigura de azot, clorigura de nitrozie, hidroxilamina.

27. Fosforul galben (alb) și compușii lui: anhidrida fosforică, acidul fosforic și sărurile lui.

28. Arseniul și compușii lui: anhidrida arsenică, arsenioasă, arsenitul de calciu, arsenatul de calciu, arsenitul de sodiu, verdele de paris, osarsolul, iprita.

29. Stibiul și compușii lui: anhidrida stibică și stibioasă, stibina, clorigurile stibiului.

30. Combinațiile cianice: cianura de hidrogen, cianizii de sodiu, potasiu, dicianul, clorigcianura, bromcianura, cianamida de calciu, cianoclorura, cianura de benzil.

31. Nitrilii: acetonitrilul, acetoncianhidrina, acrilonitrilul, etilencianhidrina, benzonitrilul și ceilalți din această serie.

32. Izocianații: izocianatul de fenil, hexametilendiizocianatul, tolulendiizocianatul și ceilalți din această serie.

33. Compușii siliciului în formă de aerosol ce conține mai mult de 10% bioxid de siliciu cristalin liber.

34. Mercurul și compușii lui organici și neorganici: mercurul metalic, cianura de mercur, nitratul de mercur, fulminatul de mercur, dimetilmercurul, etilmercurclorigdul, etilmercurfosfatul, dietilmercurul, clorigfenolmercurul, mercuracetatul, mercuranul și ceilalți compuși ai mercurului.

35. Manganul și compușii lui: oxizii manganului, clorigura de mangan, sulfatul de mangan, aerosolii celorlalți compuși ai manganului.

36. Beriliul și compușii lui: oxidul de beriliu, hidroxidul de beriliu, carbura de beriliu, sulfatul de beriliu, clorigura de beriliu, oxifluorigura de beriliu și aerosolii celorlalți compuși ai beriliului.

37. Taliul și compușii lui: clorigura, nitratul, acetatul, sulfatul, carbonatul de talii și ceilalți compuși.

38. Titanul și compușii lui.

39. Vanadiul și compușii lui: trioxidul, pentaoxidul de vanadiu, vanadatul de amoniu, sodiu și calciu, clorigurile de vanadiu.

40. Cromul și compușii lui: trioxidul de crom, oxidul de crom, aleunul de crom, bicromatul de sodiu și ceilalți compuși ai lui.

41. Molibdenul și compușii lui: trioxidul de molibden, molibdatul de amoniu.

42. Nichelul și compușii lui: oxidul nichelos, nichelic, hidroxidul de nichel.

43. Metanolul.

44. Compușii organici ai staniului, borului, siliciului.

45. Plumbul și compușii lui *.

46. Carboniile metalelor: nichelului, cobaltului, manganului.

47. Metalele alcaline: litiul, cesiul, rubidiul, restul metalelor alcalino-pămîntoase și compușii lor.

48. Lantanidele și compușii lor.

49. Cadmiul: oxizii și ceilalți compuși ai lui.

50. Antibioticii** în formă de aerosol: biomicina, tetraciclina, sintomicina, levomicetina și alții.

51. Componenti de proveniență microbiologică: toxinele bacteriene, micotoxinele, fitotoxinele și alții.

52. Substanțe toxice: pesticidele, herbicidele, fungicidele.

53. Producerea negrului de fum (funingine).

* Salariaților ce contactează cu compușii anorganici ai plumbului, trebuie să li se distribuie suplimentar la lapte proaspăt 2g de pectină sub formă de produse alimentare vegetale conservate, îmbogățite cu pectină, sucuri de fructe, băuturi (concentrația reală de pectină se indică de către firma producătoare). Se admite substituirea acestor produse cu sucuri naturale de fructe cu pulpă în cantitate de 250-300 ml. În caz de contact permanent cu compușii anorganici ai plumbului se recomandă, în loc de lapte proaspăt, să se consume produse lactate acide.

** La producerea și prelucrarea antibioticilor în loc de lapte proaspăt, trebuie să se distribuie produse lactate acide.

Note:

La produse lactate acide se referă: chefirul, iaurtul.

Laptele proaspăt sau produsele lactate acide se distribuie de asemenea salariaților ce efectuează lucrări cu substanțe radioactive în mod deschis, utilizate la lucrările de categoriile unu și doi.

Distribuirea produselor alimentare îmbogățite cu pectină, a sucurilor de fructe, băuturilor, precum și a sucurilor naturale de fructe cu pulpă se va efectua la începutul lucrului, iar a laptelui proaspăt și a produselor lactate acide - în decursul zilei de lucru.

Rația nr.6 nu se extinde asupra salariaților ce primesc alimentație de protecție conform rațiilor nr. 1; 2; 3; 4 și 5.

[Rația nr.6 în redacția [Modif. Ministerului Muncii și Protecției Sociale din 05.12.02](#), în vigoare 31.12.02]

Rația nr.7

**de preparate vitaminoase pentru salariații ce lucrează în condiții
cu temperatura aerului ridicată (peste 30⁰ C) și radiații termice
intensive (mai mare de 1 cal/cm²/ min)**

Tipul vitaminelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Vitamina A	mg	2
Vitamina B ₁	mg	3
Vitamina B ₂	mg	3
Vitamina C	mg	150
Vitamina PP	mg	20

[Rația nr.7 completată prin [Modif. Ministerului Muncii și Protecției Sociale din 05.12.02](#), în vigoare 31.12.02]

Rația nr.8

**de preparate vitaminoase pentru salariații ce lucrează la recoltarea
tutunului, fabricarea produselor din tutun, mahorcă și nicotină**

Tipul vitaminelor	Unitatea de măsură	Rația zilnică (brut)
Vitamina B ₁	mg	2
Vitamina C	mg	150

[Rația nr.8 modificată prin [Modif. Ministerului Muncii și Protecției Sociale din 05.12.02](#), în vigoare 31.12.02]